

Stockholms kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Hagsätraskolan
belägen i Stockholms kommun

Uppföljning av tillsyn i Hagsätraskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Stockholms kommun under vårterminen 2016. Skolinspektionen fattade den 12 april 2016 beslut efter tillsyn för Hagsätraskolan. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Stockholms kommun inkom med den 13 oktober 2016 och den 9 mars 2017, samt på de uppgifter som framkom vid Skolinspektionens besök på skolan den 26-27 april 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2018-01-15

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristen anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	

Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälpt
--	----------------

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpats.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den 15 januari 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Vidta åtgärder för att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns kvarvarande brister i Hagsätraskolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar att skolan visserligen vidtagit flera åtgärder i syfte att tillförsäkra alla elever trygghet och studiero samt att skolans åtgärder har gett viss effekt. Skolinspektionen kan dock fortsatt konstatera att skolmiljön för eleverna i de äldre årskurserna inte präglas av trygghet och studiero. Det finns fortfarande lektioner i vissa ämnen och grupper som inte präglas av studiero, trots att skolan identifierat när och var tillfällena av bristande studiero uppstår. Vidare konstateras att skolan heller inte fullt ut kommit tillrätta med arbetet att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet då bland annat maktlekar och sexuella trakasserier fortsatt är något som förekommer på skolan.

Skolinspektionen har i beslut från den 12 mars 2016 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder i arbetet med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I skollagen anges att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

I intervjuer med elever och lärare framkommer att det fortsatt finns klasser och ämnen där studieron brister, även om studieron generellt har blivit bättre på skolan jämfört med tidigare. Elever, lärare och representanter för elevhälsan uppger att det handlar om de ämnen där läraren inte har eleverna ofta eller tillfällena när eleverna har vikarier. Eleverna uppger att det vid dessa tillfällena blir stökigt på lektionerna och kan innefatta att elever använder mobiltelefoner, kastar pennor eller pratar emot läraren. I intervju med rektorn bekräftas att studieron brister i vissa klasser och i samband med att eleverna har vikarier. Rektorn uppger dock att det har vidtagits åtgärder i syfte att förbättra studieron såsom införande av mobilförbud och en gemensam lektionsstruktur, men berättar samtidigt att skolan inte genomfört någon uppföljning av elevernas upplevelse av studieron efter dessa insatser. Enligt rektorn bör insatserna dock ha haft en viss effekt då det på bland annat klasskonferenser samtalas mindre om studiero och mer om elevers stödbehov. Rektorn uppger även att en åtgärd som diskuteras är att minska antalet vikarier som eleverna möter antingen genom att ha fasta vikarier eller genom att införa dubbelbemanning i flera ämnen, vilket är något som idag redan förekommer. Enligt alla intervjuade har installationen av övervakningskamerorna även

medfört att studieron ökat på skolan då det sker betydligt färre incidenter i korridoren såsom aktiverande av brandlarm eller sparkar på klassrumsdörrar.

Enligt elever har tryggheten på skolan ökat sedan övervakningskameror installerades vid årsskiftet. Detta uppger även lärare, elevhälsopersonal och rektorn. Intervjuade i samtliga grupper uppger också att den socialpedagog som anställdes vid årsskiftet har bidragit till en ökad trygghet bland eleverna.

Elever uppger dock i intervju att det bland de äldre eleverna fortsatt förekommer maktlekar mellan elever. Eleverna uppger att lärarna endast samtalat om maktlekar vid något enstaka tillfälle med eleverna. Lärarna, elevhälsan och rektorn uppger i intervju att personalen har deltagit på en föreläsning om maktlekar och fått ta del av material att arbeta med i klasserna. Lärarna uppger att de har blivit bättre på att uppmärksamma maktlekar nu, men säger att de har kommit olika långt i implementeringen av det arbetet.

Vidare uppger såväl elever som lärare att de endast i begränsad utsträckning arbetat med frågan om sexuella trakasserier. Lärarna menar att de inte helt kommit igång med arbetet som tänkt, vilket även bekräftas av elevhälsans representanter. Rektorn, lärarna och elevhälsan uppger att skolan från höstterminen kommer att delta i ett arbete mot våldsprevention som bland annat kommer behandla frågan om genus och machokultur. I intervju med flickor i de äldre årskurserna uppger dessa att sexuella närmanden från pojkar går i vågor. De uppger att det var värre förut för att nu vara lugnare. Elevhälsan uppger vidare att av de trygghetsärenden som inkommit på senare tid har ingen fråga rört sexuella trakasserier. I intervjuer med pojkar i de äldre årskurserna ger dessa dock uttryck för en upplevelse av att sexuella trakasserier är ett acceptabelt beteende.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Eftersom verksamheten vid Hagsätraskolan inte är utformad i enlighet med författningarnas krav, föreläggs Stockholms kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avhjälpd brist i verksamheten**Extra anpassningar och särskilt stöd**

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Stockholms kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Stockholms kommun avhjälpd denna brist.

Motivering

Skolinspektionen har i beslut från den 12 mars 2016 förelagt Stockholms kommun att vidta åtgärder i arbetet med särskilt stöd för elever, vad gäller att anmäla elevers eventuella behov av särskilt stöd samt att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Huvudmannen har i sin redovisning till Skolinspektionen uppgett att skolan har förtydligat sina rutiner för när en anmälan om att en elev kan vara i behov

Beslut

2017-06-08

7 (7)

Dnr 43-2016:1102

av särskilt stöd ska göras, vilket även bekräftas i intervjuer med lärare. I intervju med en specialpedagog på skolan framkommer att skolan numera har ett system för att fånga upp elever som över tid haft låg måluppfyllelse samt att skolans specialpedagogteam har en lista över alla elever på skolan där lärare upplever att det finns en oro över att eleven inte kommer att nå målen. Därtill framgår det av intervjuer med lärare och specialpedagog att det efter en anmälan om att en elev riskerar att inte nå målen skyndsamt genomförs en utredning av elevens eventuella behov av särskilt stöd. Dessa uppgifter bekräftas även av de dokumentstudier som Skolinspektionen genomfört i samband med sitt återbesök och av de kompletterande uppgifter som inkommit efter besöket.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Norell
Beslutsfattare

Leif Eriksson
Föredragande